

ARXIU / RAFA GIL

Jazz en directe als Països Catalans

Durant l'any diverses ciutats i poblacions dels Països Catalans ofereixen la possibilitat de gaudir en directe del jazz. Des de festivals de reconeixement internacional com els de Terrassa, València i Andorra, fins a actuacions diàries a clubs de jazz.

La força i la màgia del jazz s'ha de viure en directe. El jazz és una de les músiques més creatives i espontànies, que reneix cada vegada que s'interpreta. Per aquesta raó, l'actuació en directe és fonamental per poder gaudir de la seva màxima esplendor. Com el cinema, el jazz té el seu temple i el seu ritual: la sala (el club de jazz), que ofereix una programació diària o setmanal durant tot l'any, per poder gaudir de més a prop dels artistes i de la seva feina; o els festivals, on es reuneixen durant uns quants dies professionals d'arreu del món per a mostrar els darrers treballs.

Als Països Catalans se celebren molts festivals de jazz durant l'any, de diversos formats: des de grans certàmens internacionals, fins a petites festes de barri. Qualsevol és una bona oportunitat per a conèixer en viu aquesta seductora música que és el jazz. El festival de Catalunya per excel·lència, que ha aconseguit un gran èxit de públic i un gran reconeixement arreu del món, és el Festival Internacional de Jazz que se celebra des del 1982 a Terrassa, durant el mes de març, i és dirigit per Valentí Grau. Segons Ramon Quadrada, president de l'Associació de Músics de Jazz de Ca-

talunya: "pels músics, el de Terrassa és el festival modèlic, és com ens agradaria que fossin tots els festivals, perquè combina perfectament els músics de casa amb els que vénen de fora i això permet que es creïn contactes i projectes per a col·laboracions futures. I aquesta mena de contactes fan de locomotora per estirar el món del jazz tota la resta de l'any". Un altre dels festivals de gran format de Catalunya és el Festival Internacional de Jazz de Barcelona, que aquest novembre celebrarà la seva XXXI edició.

En terres catalanes tenen lloc altres festivals de format més petit,

Manca una programació continuada de jazz

El guitarrista valencià Ximo Tébar. És un dels músics del país amb més projecció internacional.

ARXIU

com per exemple els de la Costa Brava, Lleida, Reus, Tarragona i Vic, entre molts d'altres. Certàmens que combinen actuacions dels músics de casa amb algun convidat estranger, normalment del país natal del jazz. Aquest setembre, a Girona s'inaugura un nou certamen: el primer Festival de Jazz de Girona, que enguany està dedicat a Marcelo Matte, el guitarrista argentí que recentment va morir en accident de cotxe. Del 20 de setembre al 3 d'octubre s'han programat més de quaranta activitats entre concerts i conferències sobre el món del jazz. Una de les actuacions més esperades és *Cravo e Canela*, un concert de Carme Canela, acompanyada per Lluís Vidal Trio i l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra, que s'estrena per primer cop a Catalunya.

Als barris de les grans metròpolis catalanes també s'organitzen petits festivals. A Barcelona: Ciutat Vella, Gràcia, que enguany va inaugurar el seu primer Festival Dixieland, i ara, del 5 de setembre al 10 d'octubre, a la plaça Rius i Taulet de Gràcia, té lloc L'hora del Jazz-Memorial Tete Montoliu, organitzat per l'Associació de Músics de Jazz de Catalunya, que mostra la feina dels seus afiliats, com ara Ramon Quadrada, Lucki Guri i Ignasi Terraza.

Andorra celebra també un festival molt reconegut a la resta del món, el Festival Internacional de

Tot i tenir alguns dels millors músics a casa, com Perico Sambeat, Ximo Tébar i Albert Bover, tenim pocs clubs de jazz.

Jazz d'Andorra-Escaldes Engordany, que el passat mes de juliol va reunir noms tan importants com Al Jarreau i Perico Sambeat. A la Catalunya Nord tenim el festival de Perpinyà, que se celebra aquest octubre, del 9 al 30, i que presenta músics consagrats com ara Carles Benavent, Chano Domínguez i Lester Bowie. El País Valencià també organitza diversos festivals, entre els més importants dels quals es troben els de València, Alacant i Torrent, que aquest estiu van portar músics de l'alçada de Ray Charles, Joshua Redman, Chick Corea, Ximo Tébar i Danilo Pérez.

El Club de jazz és l'espai ideal per a escoltar i gaudir de la música de jazz. L'ambient fosc, amanit pel misteriós fum de cigar o pipa que envaeix la sala deixant només entreveure els músics il·luminats a l'escenari, encaixa a la perfecció

amb el caliu dels ritmes nascuts a Nova Orleans. Tot i que tenim alguns dels millors músics a casa, com ara el saxofonista Perico Sambeat, el guitarrista Ximo Tébar i el pianista Albert Bover, entre d'altres, estem una mica coixos quant a clubs de jazz, que és l'espai natural d'aquest gènere. Ara bé, malgrat aquesta mancança, encara trobem alguns clubs de jazz que sobreviuen la invasió de les discoteques

Si volem gaudir del jazz a Barcelona, trobem uns quants espais que ofereixen una programació força atractiva. La gran revelació d'aquests darrers anys va ser el Pipa Club, que es va convertir en el centre de l'avantguarda del jazz, però que per problemes burocràtics va haver de tancar. Ara bé, l'esperit del Pipa Club continua viu i a partir del 18 de setembre es trasllada a l'Hotel Orient de les Rambles, on començarà una programació tan atractiva com la que el va fer famós. A la ciutat dels prodigis, també tenim el Jamboree, a la plaça Reial, que aquest setembre ens sorprèn amb una programació encapçalada per Perico Sambeat, del 21 al 25 de setembre. Després hi ha el Harlem, al carrer Comtessa de Sobradiel, que ofereix una programació més heterogènia. I, per últim, La Cova del Drac, al carrer Vallmajor, que combina les actuacions de jazz amb concerts d'altres gèneres. Cal destacar també la Nova Jazz Cava de Terrassa, al passatge Tete Montoliu, que ofereix tots els dies actuacions de jazz de qualitat.

A València l'epicentre del jazz es trobava al Perdido Club, un local que ofería una programació notable de jazz, però que darrerament ha hagut de tancar durant algunes temporades. Ara, només resten clubs com el Black Note, que poté a veure amb el famós Blue Note de Nova York. El club valencià combina les actuacions de jazz amb concerts d'altres tipus de música, i només un trenta per cent de la programació està dedicada a l'ànima *mater* de la música del segle XX: el jazz.

Bea Cabezas